T093 ATĐ 5 (03) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q103-Trí Uẩn-Luận về Tha Tâm Trí

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 41

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 103

LUAÄN THA TAÂM TRÍ (Phaàn 5)

Hoûi: Trong saùu Thoâng, maáy loaïi laø Minh maø khoâng phaûi laø daãn daét, maáy loaïi laø daãn daét maø khoâng phaûi laø Minh, maáy loaïi laø minh cuõng laø daãn daét, maáy loaïi khoâng phaûi laø Minh cuõng khoâng phaûi laø daãn daét? Ñaùp: Hai Thoâng laø Minh maø khoâng phaûi laø daãn daét, ñoù laø trí Tuùc truù tuøy nieäm chöùng Thoâng, vaø trí Töû sinh chöùng Thoâng; hai Thoâng laø daãn daét maø khoâng phaûi laø Minh, ñoù laø Thaàn caûnh trí chöùng Thoâng, vaø Tha taâm trí chöùng Thoâng; moät Thoâng laø Minh cuõng laø daãn daét, ñoù laø Laäu taän trí chöùng Thoâng; moät Thoâng khoâng phaûi laø Minh cuõng khoâng phaûi laø daãn daét, ñoù laø Thieân nhó trí chöùng Thoâng. Hoûi: Vì sao saùu Thoâng, ba loaïi laø daãn daét-ba loaïi khoâng phaûi laø daãn daét? Ñaùp: Hieän baøy söï vieäc hieám coù laøm cho ngöôøi khaùc tin phuïc, daãn daét tieán vaøo Chaùnh phaùp cho neân goïi laø daãn daét (Thò ñaïo). Ba loaïi coù nghóa naøy, ba loaïi khaùc thì khoâng nhö vaäy, ñoù laø neáu töï mình noùi toâi coù theå nghe xa, toâi coù theå nghe xa, toâi coù theå thaáy xa, toâi coù theå nhôù xa ñoái vôùi caùc söï vieäc cuûa ñôøi tröôùc, thì ngöôøi khaùc ñeàu sinh nghi laø giaû-hay laø thaät, chöù khoâng laäp töùc tin phuïc, cho neân khoâng phaûi laø daãn daét. Töøng nghe coù moät Cö só tin theo phaùp cuûa ngoaïi ñaïo, cuùi ñaàu thænh Thaân töû Ly Heä (ngoaïi ñaïo phaùi Ly Heä) vaø ñoà chuùng cuûa vò aáy, ñi ñeán nhaø mình ñeå cuùng döôøng ñoà aên thöùc uoáng. Thaân töû Ly Heä vöøa ñi vaøo nhaø aáy thì lieàn mæm cöôøi, Cö só caûm thaáy laï beøn hoûi: Thaày lìa boû taroï cöû thì vì sao maø cöôøi vaäy? Vò aáy lieàn traû lôøi raèng: Ta coù phaåm ñöùc tuyeät vôøi, oâng laø ngöôøi taïi gia leõ naøo bieát heát hay sao? Theá laø Cö só thieát tha hoûi veà ñieàu ñoù, vò aáy lieàn noùi raèng: Beân bôø soâng Naïi-maït-ñaø coù hai con khæ, ñaùnh nhau maõi khoâng thoâi, cuøng rôi xuoáng doøng soâng aáy bò nöôùc

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 42 nhaán chìm, Ta vì söï coá aáy maø thöông haïi cho neân cöôøi vaäy thoâi. Cö só ca

ngôïi raèng: Thaät laø hieám coù, Thieân nhaõn cuûa Ñaïi sö thanh tònh môùi nhö vaäy! Giôø aên ñaõ ñeán, cö só nghó raèng: Mình neân möôïn böõa aên ñeå nghieäm xeùt vieäc aáy thaät hay giaû? Lieàn laáy côm che kín thòt ñem ñeán cho thaày tröôùc heát, ñem côm coù thòt beùo ngaïy cho ñeä töû cuûa vò aáy. Luùc aáy ñeä töû cuûa vò kia nhaän roài lieàn aên, chæ moät mình thaày khoâng aên. Cö só hoûi raèng: Ñaïi sö vì sao maø moät mình khoâng aên? Vò aáy noùi: Khoâng coù thòt thì laøm sao aên ñöôïc? Cö só noùi treâu: Kyø laï thay, Thieân nhaõn quaû laø coù theå thaáy xa xhöù khoâng theå naøo nhìn gaàn ñöôïc! Thaày troø ngoaïi ñaïo luùc aáy heát söùc xaáu hoå theïn thuøng. Vì vaäy ba loaïi nhö Thieân nhaõn… khoâng phaûi laø daãn daét; töï noùi mình nghe xa vaø coù theå nhôù xa, cuõng khoâng laøm cho ngöôøi khaùc laäp töùc tin phuïc, ñaõ khoâng tin phuïc thì laøm sao coù theå daãn daét khieán cho tieán vaøo Chaùnh phaùp? Vì theá cho neân ba loaïi naøy ñeàu khoâng phaûi laø daãn daét. Neáu nhö laø hieän baøy roõ raøng Thaàn caûnh trí Thoâng, bieán moät laøm nhieàu-bieán nhieàu laøm moät, cho ñeán thaàn löïc töï taïi nhö coõi Phaïm Theá, laøm cho nhieàu höõu tình sinh taâm tin phuïc saâu saéc, daãn daét tieán vaøo Chaùnh phaùp, thì goïi laø daãn daét... neáu nhö laø hieän baøy roõ raøng Tha taâm trí thoâng, ghi nhaän vaø noùi veà nhöõng yù nghó sai bieät trong taâm aáy gioáng nhö söï ghi nhaän vaø noùi ra, ñeàu laø thaät chöù khoâng phaûi laø giaû, laøm cho nhieàu höõu tình sinh taâm tin phuïc saâu saéc, daãn daét tieán vaøo Chaùnh phaùp, thì goïi laø daãn daét. Neáu nhö laø hieän baøy roõ raøng Laäu taän trí Thoâng, tuøy theo söï thích hôïp ñeå khuyeân nhuû giaûng daïy, mau choùng laøm cho thaáy roõ chaân lyù-xa lìa buïi baån phieàn naõo, ôû trong caùc phaùp sinh ra Phaùp nhaõn thanh tònh, laàn löôït xoay chuyeån cho ñeán caùc laäu vónh vieãn khoâng coøn, khieán cho nhieàu höõu tình sinh taâm tin phuïc saâu saéc, daãn daét tieán vaøo Chaùnh phaùp, thì goïi laø daãn daét. Hoûi: Neân hieän baøy söï vieäc thaàn bieán cho nhöõng Boå-ñaëc-giaø-la naøo? Ñaùp: Neáu ngöôøi quyeát ñònh tin ñoái vôùi Phaät phaùp, vaø ngöôøi khoâng tin thì khoâng neân vì hoï maø hieän baøy. Neáu ngöôøi khoâng nhaát ñònh thì neân vì hoï maø hieän baøy ñeå daãn daét tieán vaøo Chaùnh phaùp, bôûi vì ngoaøi caùch naøy ra laïi khoâng coù phöông tieän naøo khaùc. Taïi sao bieát nhö vaäy? Nhö trong kinh noùi: “Moät thuôû noï, Ñöùc Phaät an truù trong röøng Am- la voøng quanh, beân canh khu thaønh Na-ñoà-kieán-tha, coù con trai cuûa Cö só teân goïi keâ-phieät-ña, ñi ñeán nôi Ñöùc Phaät ñaûnh leã saùt hai chaân, roài luøi veà ñöùng moät beân maø thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: Nay trong thaønh naøy yeân oån-doài daøo-vui veû, phaàn lôùn moïi ngöôøi sinh taâm tin töôûng cung kính saâu saéc ñoái vôùi Phaät-Phaùp-Taêng baûo, chæ nguyeän ñöùc Theá Toân ñeå laïi moät vò

ñeä töû luoân luoân ôû nôi naøy, ñoái vôùi caùc Sa-moân vaø Baø-la-moân…, luoân hieän baøy thaàn bieán chæ roõ phaùp hôn ngöôøi, laøm cho ngöôøi tin vaøo Phaät phaùp ôû trong thaønh naøy taêng theâm nieàm tin vöõng chaéc boäi phaàn, khieán

cho nhöõng ngöôøi khoâng tin qua laïi trong choác laùt coù theå tin nhaän Phaät phaùp! Luùc aáy Ñöùc Phaät baûo vôùi con trai cuûa Cö só kia raèng: Ta khoâng heà ñeå cho caùc chuùng ñeä töû, ñoái vôùi caùc Sa-moân doøng Baø-la-moân, hieän baøy caùc thaàn bieán chæ roõ phaùp hôn ngöôøi, nhöng Ta thöôøng khieán cho caùc chuùng ñeä töû che giaáu ñieàu toát cuûa mình maø noùi roõ ñieàu xaáu cuûa mình. Luùc aáy con trai cuûa Cö só laïi thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: Neáu ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät ñoái vôùi caùc Sa-moân doøng Baø-la-moân, hieän baøy söï vieäc thaàn bieán chæ roõ phaùp hôn ngöôøi, thì coù gì sai laàm tai hoïa maø Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp? Neáu ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät che giaáu ñieàu toát cuûa mình maø noùi roõ ñieàu xaáu cuûa mình, thì coù coâng ñöùc gì maø Ñöùc Phaät cho pheùp? Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo vôùi con trai cuûa Cö só: Nay Ta hoûi con, tuøy yù con maø traû lôøi, neáu ñeä töû cuûa Ta ñoái vôùi caùc Sa-moân doøng Baø-la-moân, hieän baøy söï vieäc thaàn bieán, bieán moät laøm nhieàu-bieán nhieàu laøm moät, cho ñeán thaàn löïc töï taïi gioáng nhö Phaïm Theá, ngöôøi tin Phaät phaùp thaáy söï vieäc naøy roài, höôùng veà ngöôøi khoâng tin noùi lôøi nhö vaäy: Kyø laï thay, caùc Thaùnh ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân, coù naêng löïc hieän baøy söï vieäc raát hieám coù nhö vaäy! Luùc aáy ngöôøi khoâng tin noùi vôùi ngöôøi tin raèng: Ñieàu naøy ñaâu coù hieám coù, theá gian coù Minh chuù goïi laø Kieän-ñaø-leâ, ngöôøi kheùo leùo thoï trì cuõng coù theå hieän baøy roõ raøng söï vieäc huyeàn aûo laøm cho meâ hoaëc nhö vaäy, ngöôøi naøo coù trí maø hieän baøy söï vieäc thaáp heøn aáy? Ñöùc Phaät baûo vôùi con trai cuûa Cö só: Ñoái vôùi yù cuûa con theá naøo? Coù ngöôøi khoâng tin noùi ra nhö vaäy ñeå mæa mai ngöôøi tin hay khoâng? Con trai cuûa Cö só thöa raèng: Thaät söï coù ñieàu naøy! Ñöùc Theá Toân laïi baûo vôùi con trai cuûa Cö só raèng: Neáu ñeä töû cuûa Ta ghi nhaän vaø noùi veà nhöõng yù nghó sai bieät trong taâm ngöôøi khaùc, gioáng nhö söï ghi nhaän vaø noùi ra, ñeàu laø thaät chöù khoâng phaûi laø giaû, ngöôøi tin Phaät phaùp bieát söï vieäc naøy roài, höôùng veà ngöôøi khoâng tin noùi lôøi nhö vaäy: Kyø laï thay, caùc Thaùnh ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân, môùi coù söï vieäc raát hieám coù nhö vaäy! Luùc aáy ngöôøi khoâng tin noùi vôùi ngöôøi tin raèng: Ñieàu naøy ñaâu hieám coù, theá gian coù Minh chuù goïi laø Saùt-ni-ca, ngöôøi kheùo leùo thoï trì cuøng coù theå taïo ra söï vieäc huyeàn aûo laøm cho meâ hoaëc nhö vaäy, ngöôøi naøo coù trí maø laøm söï vieäc thaáp heøn aáy? Ñöùc Phaät baûo vôùi con trai cuûa Cö só: Ñoái vôùi yù cuûa con theá naøo? Coù ngöôøi khoâng tin noùi ra nhö vaäy ñeå mæa mai ngöôøi tin hay khoâng? Con trai cuûa Cö só thöa raèng: Thaät söï coù ñieàu naøy! Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo vôùi con trai cuûa Cö só: Neáu ñeä töû

cuûa Ta ñoái vôùi caùc Sa-moân doøng Baø-la-moân, hieän baøy söï vieäc thaàn bieán chæ roõ phaùp hôn ngöôøi, thì coù sai laàm tai hoïa naøy, cho neân Ta khoâng ñoàng yù. Neáu ñeä töû cuûa Ta che giaáu ñieàu toát cuûa mình maø noùi roõ ñieàu xaáu cuûa mình, thì thuaän vôùi phaùp cuûa Hieàn Thaùnh maø theá gian ñaõ ca ngôïi, coù coâng ñöùc aáy cho neân Ta ñoàng yù.” Vì vaäy cho neân bieát ngöôøi quyeát ñònh tin vaø ngöôøi khoâng tin, khoâng neân vì hoï maø hieän baøy caùc söï vieäc thaàn bieán.

Neáu ngöôøi khoâng nhaát ñònh thì neân vì hoï maø hieän baøy, phöông tieän daãn daét giuùp cho tieán vaøo Chaùnh phaùp cuûa Phaät. Trong kinh naøy, Ñöùc Phaät vì con trai cuûa Cö só maø noùi veà ba loaïi daãn daét: 1. Daàn daét baèng thaàn bieán. 2. Daãn daét baèng ghi nhaän taâm. 3. Daãn daêt baèng khuyeân nhuû. Hoûi: Vì sao goïi laø daãn daét (Thò ñaïo)? Ñaùp: Thò nghóa laø hieän baøy roõ raøng, ñaïo coù nghóa daãn daét, hieän baøy söï vieäc hieám coù ñeå daãn daét tieán vaøo Chaùnh phaùp cho neân goïi laø daãn daét. Nhö ngöôøi canh coång thieát laäp teân goïi laø daãn daét, nghóa laø ngöôøi canh coång chæ ra roõ raøng söï vieäc beân trong ñeå höôùng daãn cho ngöôøi beân ngoaøi, chæ ra roõ raøng söï vieäc beân ngoaøi ñeå daãn daét cho ngöôøi beân trong. Chæ ra roõ raøng söï vieäc beân trong ñeå höôùng daãn cho ngöôøi beân ngoaøi, nghóa laø ngöôøi aáy ñôïi luùc nhaø vua, neáu khoâng taém röûa-nguû nghæ- aên uoáng-ngaém nhìn vaät baùu, thì daãn ñöôøng cho ngöôøi khaùc tieáp Kieán. Chæ ra roõ raøng söï vieäc beân ngoaøi ñeå daãn daét cho ngöôøi beân trong, nghóa laø ngöôøi aáy quan saùt beân ngoaøi coù daâng taêng tín vaät quyù hieám töø nôi khaùc ñeán, thì daãn daét cho ngöôøi beân trong ñeán tieáp nhaän. Nhö vaäy, chæ ra roõ raøng coâng ñöùc vi dieäu trong Chaùnh phaùp cuûa Phaät, ñeå phöông tieän daãn daét maø caûm hoùa höõu tình, khieán cho höôùng veà maø tieán vaøo, cho neân goïi laø daãn daét. Trong kinh naøy laïi noùi: “Boà-taùt ñaàu-giöõa vaø cuoái ñeâm ñeàu daáy khôûi Thoâng-Minh daáy khôûi Thoâng-Minh roài luùc sao Mai moïc, chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà. ” Hoûi: Vì sao ñaàu-giöõa vaø cuoái ñeâm Boà-taùt ñeàu daáy khôûi Thoâng- Minh? Ñaùp: Sau Haèng haø sa soá thaân Boà-taùt, luùc saép chöùng ñöôïc quaû vò Ñaïi Giaùc thì phaùp caàn phaõi nhö vaäy. Laïi nöõa, ñaàu-giöõa vaø cuoái ñeâm ñeàu daáy khôûi Thoâng-Minh, bôûi vì muoán laøm cho thaân mình trôû thaønh phaùp

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 46

khí. Laïi nöõa, bôûi vì muoán hieän baøy thaàn bieán ñeå hieåu roõ raøng söï vieäc, Thoâng coù naêng löïc hieän baøy thaàn bieán, Minh coù naêng löïc hieåu roõ raøng söï vieäc, cho neân daáy khôûi Thoâng-Minh. Laïi nöõa, bôûi vì muoán hieän baøy an truù ñaày ñuû ñeå laøm coâng vieäc laâu xa, Thoâng hieän baøy an truù ñaày ñuû, Minh laøm coâng vieäc laâu xa, cho neân daáy khôûi Thoâng-Minh. Laïi nöõa, bôûi vì gioáng nhö ñaïo voâ giaùn-ñaïo giaûi thoaùt, Thoâng nhö ñaïo voâ giaùn, Minh nhö ñaïo giaûi thoaùt, cho neân daáy khôûi Thoâng nhö kieán ñaïo, Minh nhö Tu ñaïo, cho neân daáy khôûi Thoâng-Minh. Laïi nöõa, muoán hieån baøy veà phaùp höõu laäu thieän-voâ phuù voâ kyù, phaùp höõu laäu-voâ laäu vaø phaùp voâ laäu hieän roõ tröôùc maét coù taùc duïng, cho neân daáy khôûi Thoâng-Minh; phaùp höõu laäu thieän, ñoù laø Thaàn caûnh trí chöùng Thoâng, vaø trí Tuùc truù tuøy nieäm chöùng Thoâng-Minh; phaùp voâ phuù voâ kyù, ñoù laø Thieân nhaõn trí chöùng Thoâng vaø Thieân nhó trí chöùng Thoâng; phaùp höõu laäu-voâ laäu, ñoù laø Tha taâm trí chöùng Thoâng; phaùp voâ laäu, ñoù laø trí Luaän taän chöùng Thoâng-Minh. Laïi nöõa, vì muoán laàn löôït laøm cho ma oaùn phaûi haøng phuïc, cho neân ñaàu-giöõa vaø cuoái ñeâm ñeàu daáy khôûi Thoâng-Minh. Töøng nghe: “Boà-taùt bieát tu khoå haïnh khoâng phaûi laø ñaïo thöïc söï roài, lieàn nhaän baùt chaùo söõa-maät thôm ngaùt

coù ñuû möôøi saùu vò do chò em Nan-ñaø vaø Nan-ñaø-baït-la ñaõ daâng cuùng, aên xong thaân taâm an oån coù söùc maïnh, töø beân Ñoàng töû Caùt Töôøng nhaän laáy boù coû Caùt Töôøng, ñi ñeán döôùi taùn caây Boà-ñeà töï tay mình traûi baøy, gioáng nhö caùi maâm cuûa Long vöông Baø-toâ-caùt, thaân ngoài Kieát giaø, ngoài yeân roài lieàn phaùt ra lôøi theà kieân coá: Neáu toâi ôû taïi nôi naøy khoâng töø heát caùc laäu-chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, theà seõ khoâng ñöùng daäy! Luùc baáy giôø maët ñaát-bieån roäng-nuùi cao phaùt ra saùu loaïi chaán ñoäng, nhö thuyeàn nheï giöõa bieån boàng beành theo soáng cao thaáp, cho ñeán cung trôøi Tha Hoùa Töï Taïi thaûy ñeàu chaán ñoäng, gioáng nhö gioù maïnh thoåi vaøo taøu laù chuoái. Ma vöông kinh haõi khieáp sôï quaùn xeùt nguyeân nhaân gaây ra chaán ñoäng, lieàn thaáy Boà-taùt ngoài döôùi taùn caây Boà-ñeà, thaân thaúng ñöùng-khoâng lay ñoäng theà giöõ laáy quaû vò Boà-ñeà, laäp töùc rôøi khoûi cung ñieän cuûa mình ñi ñeán nôi Boà-taùt, noùi vôùi Boà-taùt raèng: Hôõi con trai cuûa Saùt-ñeá-lôïi, neân rôøi khoûi choã ngoài naøy, nay thôøi tröôïc a-chuùng sinh cang cöôøng, chaéc chaén khoâng coù theå chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Boà-ñeà, haõy thuaän theo hieän taïi tieáp nhaän ngoâi vò Chuyeån Luaân Vöông, Ta ñem baûy vaät baùu ñeå daâng taëng cho nhau. Boà-taùt baûo raèng: Nay oâng ñaõ noùi nhö duï doã treû thô, maët trôøi vaø traêng sao coù theå laøm cho rôi ruïng, nuùi röøng maët ñaát coù theå bay leân giöõa hö khoâng, muoán laøm cho ta baây giôø khoâng giöõ laáy ngoâi vò Ñaïi giaùc, rôøi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 47

khoûi choã ngoài naøy thì chaéc chaén khoâng coù ñieàu ñoù xaûy ra! Luùc baáy giôø Ma vöông noùi vôùi Boà-taùt raèng: Neáu oâng khoâng caàn ñeán lôøi noùi meàm moûng toát ñeïp cuûa Ta, thì trong choác laùt khieán cho troâng thaáy söï vieäc raát khieáp sôï. Noùi ra lôøi naøy roài röôùi möa hoa, trôû veà cung noùi vôùi taát caû coõi trôøi thöù saùu: Caùc oâng mau choùng chuaån bò cung noû- göôm dao-voøng xe-daây luïa-giaùo maùc-maâu kích cuøng caùc vuõ khí ñaùnh traän, ta coù keû thuø lôùn ôû döôùi taùn caây Boà-ñeà, seõ cuøng vôùi caùc oâng gaáp ruùt ñeán choã aáy ñaùnh nhau. Boà-taùt luùc baáy giôø daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Cuøng vôùi phaøm phu ñaùnh nhua haõy coøn khoâng theå naøo tuøy tieän, huoáng laø chuùa teå Ñaïi töï taïi cuûa coõi trôøi Tha Hoùa ö? Nghó roài laäp töùc tu ñaïo lìa nhieãm coõi Duïc, lìa nhieãm cuûa coõi Duïc khôûi leân Thaàn caûnh trí Thoâng cuûa Tónh löï thöù nhaát, hoùa laøm caùc loaïi vuõ khí thuø thaéng ñeå ñoái phí keû ñòch; neáu quaàn ma laøm hình daùng loaøi chim bay ñeán, thì mình neân hoùa laøm hình daùng loaøi meøo bay ñeå ñoái phoù; neáu quan ma laøm hình daùng loaøi meøo bay, thì mình phaûi hoùa laøm hình daùng loaøi choù soùi ñeå ñoái phoù; neáu quaân ma laøm hình daùng loaøi choù soùi; thì mình phaûi hoùa laøm hình daùng loaøi baùo ñeå ñoái phí; neáu quaân ma laøm hình daùng loaøi baùo, thì mình phaûi hoùa laøm hình daùng loaøi coïp ñeå ñoái phoù; neáu quaân ma laøm hình daùng loaøi coïp, thì mình phaûi hoùa laøm sö töû ñeå ñoái phoù; neáu quaân ma laøm hình daùng sö töû, thì mình phaûi hoùa laøm laân-roàng ñeå ñoái phoù; neáu quan ma laøm hình daùng laân-roàng, thì mình phaûi hoùa laøm löûa maïnh ñeå ñoái phoù; neáu quaân ma laøm hình daùng

löûa maïnh, thì mình phaûi hoùa laøm möa lôùn ñeå ñoái phoù; neáu quaân ma hoùa laøm hình daùng möa lôùn, thì minh phaûi hoùa laøm taøn che lôùn ñeå ñoái phoù. Chuûng loaïi ñoái phoù nhö vaäy coù voâ löôïng chuûng loaïi. Laïi hoùa laøm ñaøi cao baèng Pheä-löu-ly kieân coá, thaân tuy ôû trong ñoù maø coù theå nhìn thaáy raát xa; döôùi maët ñaát phía tröôùc choã ngoài, hoùa laøm chuûng loaïi coù theå phaùt ra saám seùt gaàm vang. Daáy leân nhöõng söï bieán hoùa naøy roài, laïi töï nghó raèng: Ñôøi tröôùc mình khoâng ngaên caûn ngöôøi khaùc tu thieän? Lieàn khôûi leân trí Tuùc truù tuøy nieäm chöùng veà Minh, töï thaáy ñôøi tröôùc khoâng heà laøm chöôùng ngaïi nhöõng ngöôøi tu thieän, maø chính laø duøng ñuû loaïi nhöõng vaät duïng tu thieän ñeå cung caáp giuùp ñôõ cho hoï. Laïi töï mình tö duy: Khoâng leõ thieän nghieäp cuûa mình keùm hôn thieän nghieäp cuûa ma kia? Tö duy roài lieàn thaáy Ma vöông ôû ñôøi tröôùc, chæ töøng toå chöùc moät hoäi boá thí Voâ giaù (Voâ giaù hoäi: Boá thí khoâng ngaên caûn), ôû trong hoäi aáy coù moät vò Ñoäc Giaùc, nhôø vaøo thieän nghieäp aáy nay ñöôïc sinh leân coõi trôøi; töï thaáy mình ôû ñôøi tröôùc toå chöùc traêm ngaøn vaïn öùc hoäi Voâ giaù, soá löôïng aáy khoù bieát heát, Phaät-Ñoäc giaùc ... ôû trong caùc hoäi coù

traêm ngaøn vaïn öùc vò, soá löôïng cuõng khoù bieát heát. Laïi töï mình tö duy: Phöôùc boá thí cuûa mình thì ma kia haõy coøn khoâng theå so saùnh vôùi nhau, huoáng laø voâ löôïng thieän nghieäp nhö Giôùi- Ñònh thì ma kia ñeàu heát phaàn hay sao? Daáy leân yù nieäm naøy roài, thaân thaúng ñöùngyù trong saùng maø ngoài trang nghieâm. Sau ñoù Ma vöông daãn theo ba möôi saùu Caâu-chi quaân ma, taát caû ñeàu hieän ra caùc loaïi hình töôùng ñaùng sôï, caàm giöõ vuõ khí ñaùnh nhau vôùi voâ bieân chuûng loaïi saéc thaùi, bao truøm phaïm vi ba möôi saùu Du-thieän-na, cuøng luùc lao nhanh ñeán döôùi taùn caây Boà-ñeà. Luùc baáy giôø Boà-taùt baûo vôùi Ma vöông raèng: Xöa oâng chæ toå chöùc moät hoäi boá thí lôùn maø taùc duïng thaàn kyø haõy coøn nhö vaäy, Ta ôû xöa kia toå chöùc traêm ngaøn vaïn öùc hoäi Voâ giaù, soá löôïng aáy khoù bieát heát, huoáng hoà coâng ñöùc khaùc thì oâng ñeàu heát phaàn, taïi sao ñeán ñaây muoán laøm phieàn nhau vaäy? Luùc aáy Ma vöông xaáu aùc noùi vôùi Boà-taùt: Coâng ñöùc cuûa Ta laáy oâng laøm chöùng, coâng ñöùc cuûa oâng thì ai laïi laøm chöùng? Boà-taùt lieàn duoãi tay trang nghieâm baèng töôùng toát voã vaøo maët ñaát phía tröôùc choã ngoài, luùc aáy döôùi maët ñaát kia phaùt ra saám seùt gaàm vang, saùu loaïi chaán ñoäng döõ doäi. Quaân ma ñaõ nghe maø kinh haõi ruùt lui taùn loaïn, bieát mình khoâng phaûi laø ñoái thuû cho neân taát caû töï trôû veà cung cuûa mình. Boà-taùt ñaõ thaønh töïu söï nghieäp sinh ra maét tai chæ nghe-thaáy xa nhaát laø moät Du-thieän-na; quaân ma ñaõ caùch xa, muoán nghe tieáng cuûa chuùng coù bình luaän ñieàu gì, lieàn khôûi leân Thieân nhó; ñaõ nghe roõ tieáng roài, muoán troâng thaáy saéc maët cuûa chuùng ñang hieän ra nhö theá naøo, laïi khôûi leân Thieân nhaõn; ñaõ troâng thaáy saéc maët roài, muoán bieát taâm cuûa chuùng ñang suy nghó theá naøo, khôûi leân Tha taâm Thoâng, bieát taâm cuûa Thieân chuùng-Ñeá Thích sinh nieàm vui möøng, taâm cuûa quyeán thuoäc Ma vöông sinh ra ganh gheùt böïc töùc. “Boà-taùt ngay sau ñoù laïi tö

duy kyõ caøng, vì sao quaân ma phaùt khôûi söï vieäc xaáu aùc naøy? Bieát roõ phaùt khôûi söï vieäc xaáu aùc ñeàu bôûi vì naêm duïc, ñaém say naêm duïc ñeàu bôûi vì phieàn naõo. Ñaõ chaùn ngaùn phieàn naõo lieàn heát saïch caùc laäu, chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà." Vì vaäy, muoán laàn löôït laøm cho ma oaùn phaûi haøng phuïc, cho neân ñaàu-giöõa vaø cuoái ñeâm ñeàu daáy khôûi Thoâng-Minh. Luùc Hieän quaùn veà Ñeá thì ñaàu tieân ôû ñaâu maø ñöôïc chöùng tònh, laø Phaät-laø phaùp hay laø Taêng? Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa nga khaùc ñeå hieån baøy veà Chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi noùi: Ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá Hieän quaùn cuøng moät luùc. Nhö Luaän giaû Phaân Bieät ñaõ noùi.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 49

Hoûi: Taïi sao vò aáy ñöa ra caùch noùi naøy? Ñaùp: Vò aáy döïa vaøo kinh, nhö "Ñöùc Theá Toân noùi: Neáu ñoái vôùi Khoå ñeá khoâng coù gì nghi hoaëc, thì ñoái vôùi Taäp-Dieät-Ñaïo ñeá cuõng khoâng coù gì nghi hoaëc." Ñaõ laäp töùc khoâng coù gì nghi hoaëc gì ñoái vôùi boán Ñeá, cho neân bieát Hieän quaùn nhaát ñònh mau choùng chöù khoâng phaûi laø töø töø. Vì ngaên chaën yù ñoù ñeå hieån baøy luùc Hieän quaùn, ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá nhaát ñònh töø töø chöù khoâng phaûi laø mau leï, neáu khoâng nhö vaäy thì traùi vôùi kinh. Nhö trong kinh noùi: "Tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc ñi ñeán nôi Ñöùc Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Ñöùc Phaät roài thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: Thöa Ñöùc Theá Toân! Caùc sö Du-giaø ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá, laø mau choùng Hieän quaùn hay laø töø töø hieän quaùn? Ñöùc Phaät baûo vôùi Cö só: Caùc sö Du-giaø ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá nhaát ñònh töø töø Hieän quaùn, nhö phaùp töø töø böôùc leân boán baäc thang." Hoûi: Neáu töø töø Hieän quaùn ñoái vôùi boán Ñeá, thì laøm sao giaûi thích thoâng suoát veà kinh maø Luaän giaû Phaân Bieät ñaõ daãn chöùng? Ñaùp: Kinh maø vò aáy ñaõ daãn chöùng neân noùi nhö vaäy: Neáu ñoái vôùi Ñaïo ñeá khoâng coù gì nghóa hoaëc, thì ñoái vôùi Khoå-Taäp-Dieät ñeá cuõng khoâng coù gì nghi hoaëc. Nhöng maø khoâng noùi ra nhö vaäy, thì neân bieát laø coù yù nghóa khaùc. Nghóa laø kinh aáy noùi ñeán ngöôøi ñaõ ñaït ñöôïc quaû, neáu ñoái vôùi Khoå ñeá khoâng coù gì nghi hoaëc, thì ñoái vôùi ba Ñeá coøn laïi cuõng khoâng coù nghi hoaëc, bôûi vì nghi ngôø sai laïc veà boán Ñeá ñeàu ñaõ ñoaïn tröø. Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: "YÙ trong kinh aáy noùi: Nghi khoâng hieän haønh. Nghóa laø sö Du-giaø, neáu ñoái vôùi Khoå ñeá ñaõ tieán vaøo Hieän quaùn khoâng coù gì nghi hoaëc, thì ñoái vôùi ba Ñeá coøn laïi voán coù nghi hoaëc, coù theå tuy chöa ñoaïn maø vónh vieãn khoâng hieän haønh, bôûi vì luùc aáy ñaõ ñaït ñöôïc Phi traïch dieät." Ñaïi ñöùc noùi raèng: "Neáu ban ñaàu coù theå tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì ñoái vôùi caùc Ñeá quyù baùu ñeàu goïi laø hieän Tín." Hoûi: Ñaïi ñöùc kia cuõng noùi ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá vaøo luùc ñaït ñöôïc Hieän quaùn thì töø töø maø khoâng phaûi laø mau choùng, nay taïi sao ñöa ra caùch noùi naøy? Ñaùp: Vò aáy noùi neáu luùc truù vaøo Khoå phaùp nhaãn, neáu ñoái vôùi boán Ñeá ñeàu khoâng ñaït ñöôïc Tín thì chaéc chaén khoâng coù nghóa veà Truù. Nhö caàm ñoà vaät baèng ñaát nung ñi leân treân gaùc cao neùm vaøo maët ñaát, trong thôøi gian chöa ñeán maët ñaát tuy chöa vôõ maø chaéc chaén seõ vôõ, cho neân

cuõng mang laáy teân goïi laø vôõ; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Vì theá cho neân ñeå ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñaõ noùi vaø hieän baøy veà Chaùnh lyù maø soaïn ra phaàn luaän naøy. Trong naøy, Phaät nghóa laø caùc phaùp Voâ hoïc trong thaân Phaät, duyeân

vôùi Tín voâ laäu kia, goïi laø Phaät chöùng tònh. Trong naøy, Phaùp nghóa laø phaùp hoïc-Voâ hoïc nhö ba caên voâ laäu... trong thaân Ñoäc giaùc, caùc phaùp Hoïc nhö hai caên voâ laäu... trong thaân Boà- taùt, vaø ba ñeá Khoå-Taäp-Dieät duyeân vôùi Tín voâ laäu kia, goïi laø Phaùp chöùng tònh. Trong naøy, Taêng nghóa laø phaùp Hoïc-Voâ hoïc trong thaân Thanh vaên, duyeân vôùi Tín voâ laäu kia, goïi laø Taêng chöùng tònh. Caùc Giôùi voâ laäu goïi laø Giôùi chöùng tònh, töï taùnh thanh tònh döïa vaøo Chöùng maø daáy khôûi, cho neân cuõng goïi laø Chöùng tònh. Neáu luùc Hieän quaùn veà Khoå-Taäp-Dieät thì ñaàu tieân ñöôïc chöùng tònh ñoái vôùi phaùp, luùc Hieän quaùn veà Ñaïo thì ñaàu tieân ñöôïc Chöùng tònh ñoái vôùi Phaät-Phaùp-Taêng. Trong naøy, luùc Hieän quaùn veà Khoå thì ñaàu tieân ñöôïc Chöùng tònh ñoái vôùi phaùp, nghóa laø ngay nôi phaùp Khoå ñaït ñöôïc Tín voâ laäu. Hieáp Toân giaû noùi: “Luùc baáy giôø ñoái vôùi Khoå tin laø coù sai laàm tai hoïa, cuõng ñoái vôùi Khoå dieät tin laø coù lôïi ích thuø thaéng, ñoù laø Khoå naøy dieät ñi raát laø thanh tònh tuyeät vôøi, Khoå thoâ laäu thaáp heøn nhö vaäy dieät ñi thì thaät laø vui söôùng thay!” Luùc Hieän quaùn veà Taäp thì ñaàu tieân ñöôïc Chöùng tònh ñoái vôùi Phaùp, nghóa laø ngay nôi phaùp Taäp ñaït ñöôïc Tín voâ laäu. Hieáp Toân giaû noùi: “Luùc baáy giôø ñoái vôùi Taäp tin laø coù sai laàm tai hoïa, cuõng ñoái vôùi Taäp dieät tin laø coù lôïi ích thuø thaéng, ñoù laø Taäp naøy dieät ñi raát laø thanh tònh tuyeät vôøi, Taäp thoâ laäu thaáp heøn nhö vaäy ñi thaät laø vui söôùng thay!” Luùc Hieän quaùn veà Dieät thì ñaàu tieân ñöôïc Chöùng tònh ñoái vôùi Phaùp, nghóa laø ngay nôi phaùp Dieät ñaït ñöôïc Tín voâ laäu, tin vaøo lôïi ích thuø thaéng cuûa Dieät raát laø thanh tònh tuyeät vôøi, ñoù laø phaùp höõu laäu hoaøn toaøn vaéng baët roãng rang thaät laø vui söôùng. Hoûi: Luùc ñaït ñöôïc Hieän quaùn ñoái vôùi ba Thaùnh ñeá, moãi moät Thaùnh ñeá ñeàu ñaït ñöôïc hai loaïi Chöùng tònh, ñoù laø Tín vaø Giôùi, taïi sao trong naøy chæ noùi ñaït ñöôïc Tín? Ñaùp: Neân noùi ñaït ñöôïc hai loaïi maø khoâng noùi, thì phaûi bieát laø trong naøy coù caùch noùi khaùc. Laïi nöõa, trong naøy khoâng nhöõng hoûi veà ngöôøi naøo ñaït ñöôïc maáy loaïi Chöùng tònh, aøm coøn hoûi ñeán ngöôøi naøo ñaït ñöôïc maáy duyeân Chöùng tònh thuoäc Baûo naøo? Giôùi khoâng coù sôû duyeân, cho neân tuy ñaït ñöôïc maø khoâng noùi ñeán. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñaàu tieân ñöôïc Chöùng tònh ñoái vôùi phaùp, khoâng noùi laø chæ coù theå duyeân vôùi Phaùp Chöùng tònh, chæ noùi ñoái

vôùi Phaùp maø ñöôïc Chöùng tònh, Tín vaø Giôùi cuøng nhôø vaøo Phaùp baûo maø ñaït ñöôïc, cho neân ñeàu ñöôïc goïi laø Phaùp Chöùng tònh. Luùc Hieän quaùn veà Ñaïo thì ñaàu tieân ñöôïc Chöùng tònh ñoái vôùi Phaät- Phaùp-Taêng, caùc Sö nöôùc ngoaøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Luùc Hieän quaùn veà Ñaïo, trong ba saùt-na

töùc laø hieän taïi Tín vaø tuøy chuyeån Giôùi, neân bieát coù ñuû nghóa cuûa boán Chöùng tònh, nghóa laø ngay Tín naøy duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc trong thaân Phaät, cho neân goïi laø Phaät Chöùng tònh; Tín naøy laïi duyeân vôùi phaùp Hoïc-Voâ hoïc trong thaân Ñoäc giaùc, caùc phaùp Hoïc trong thaân Boà-taùt, cho neân goïi laø Phaùp Chöùng tònh; Tín naøy laïi duyeân vôùi phaùp voâ laäu trong thaân Thanh vaên, cho neân goïi laø Taêng Chöùng tònh. Tuøy chuyeån Giôùi naøy goïi laø Giôùi Chöùng tònh." Lôøi bình: Hoï khoâng neân ñöa ra caùch noùi naøy, bôûi vì luùc hieän taïi Tín duyeân chung vôùi phaùp voâ laäu cuûa ba Thöøa, chæ taïp duyeân thuoäc veà Phaùp Chöùng tònh. Nhöng ngay luùc Tín naøy hieän roõ ôû tröôùc maét, cuõng tu Tín trong nhieàu saùt-na thuoäc vò lai, ôû trong Tín thuoäc voâ löôïng saùt-na naøy, neáu coù luùc chæ duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc cuûa Phaät thì goïi laø Phaät Chöùng tònh; neáu coù luùc chæ duyeân vôùi phaùp Voâ laäu cuûa Ñoäc giaùc vaø Boà-taùt, thì duyeân khoâng xen taïp thuoäc veà Phaùp Chöùng tònh; neáu coù luùc chæ duyeân vôùi phaùp Hoïc-Voâ hoïc trong thaân Thanh vaên thì goïi laø Taêng Chöùng tònh. Neáu coù luùc duyeân xen taïp vôùi phaùp voâ laäu trong thaân Phaät-Ñoäc giaùc vaø Boà-taùt; neáu coù luùc duyeân xen taïp vôùi phaùp voâ laäu trong thaân Phaät vaø Thanh vaên; neáu coù luùc duyeân xen taïp vôùi phaùp voâ laäu trong thaân Ñoäc giaùc, Boà-taùt vaø Thanh vaên. Neáu coù luùc duyeân xen taïp vôùi phaùp voâ laäu trong thaân Phaät vaø Ñoäc giaùc, Boà-taùt, Thanh vaên; thì ñeàu laø duyeân xen taïp thuoäc veà phaùp Chöùng tònh. Tín hieän taïi-vò lai vaø tuøy chuyeån Giôùi laø Giôùi Chöùng tònh. Nhö phaàn vò Kieán ñaïo luùc hieän quaùn veà Ñaïo veà ba saùt-na, luùc Ñaïo loaïi trí neân bieát cuõng nhö vaäy. Coù ñieåm sai bieät laø trong ba saùt-na thì chæ tu caùc Tín vaø Giôùi duyeân vôùi Ñaïo, Ñaïo loaïi trí thì tu caùc Tín vaø Giôùi duyeân vôùi boán Ñeá. Hoûi: Dieät ñeá-Ñaïo ñeá laø söï thanh tònh, laø nôi ñaùng tin, luùc hieän quaùn hai ñeá naøy thì coù theå ñöôïc Chöùng tònh; Khoå ñeá-Taäp ñeá laø söï taïp nhieãm, khoâng phaûi laø nôi ñaùng tin, bôûi vì laø nôi nöông töïa cuûa caùc aùc haønh-ñieân ñaûo-phieàn naõo, luùc Hieän quaùn hai Ñeá kia thì laøm sao cuõng ñöôïc Chöùng tònh? Ñaùp: Bôûi vì hai duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh: 1. Bôûi vì coù theå tin. 2. Bôûi vì coù theå caàu.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 52

Ñoái vôùi Dieät ñeá-Ñaïo ñeá bôûi vì hai duyeân ñaày ñuû maø ñöôïc Chöùng tònh; ñoái vôùi Khoå ñeá-Taäp ñeá chæ bôûi vì moät duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh, ñoù laø coù theå tin maø khoâng phaûi laø coù theå caàu. Nhö ngöôøi ñaøo hoá ôû nôi coù vaät baùu..., ngöôøi aáy coù tin-coù caàu ñoái vôùi nôi naøy; neáu ngöôøi ñaøo hoá ôû nôi khoâng coù vaät baùu..., thì ngöôøi aáy coù tin-maø khoâng coù caàu, nôi naøy tuy khoâng coù nhöõng vaät baùu-nöôùc trong..., nhöng coù coâng vieäc maø phaûi ñaøo bôùi nôi aáy. ÔÛ ñaây cuõng nhö vaäy, cho neân khoâng coù gì sai. Toân giaû Dieäu AÂm ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: "Caùc sö Du-giaø, tröôùc tieân thaáy Khoå-Taäp coù sai laàm tai hoïa, veà sau ñoái vôùi Dieät-ñaïo thaáy coù lôïi ích thuø thaéng, ñoù laø Dieät-Ñaïo naøy raát laø thanh tònh tuyeät vôøi, bôûi vì vónh vieãn chaám döùt vaø coù naêng löïc tröø boû Khoå ñeá-Taäp ñeá xaáu aùc nhö vaäy. Vì vaäy haønh giaû ñoái vôùi Khoå ñeá-Taäp ñeá tuy khoâng heà mong caàu maø cuõng ñöôïc Chöùng

tònh.” Hieáp Toân giaû noùi: “Caùc sö Du-giaø, vì söï böùc baùch phieàn muoän cuûa Khoå ñeá vaø Taäp ñeá, cho neân ñoái vôùi Dieät-Ñaïo thaáy coù lôïi ích thuø thaéng, ví nhö coù ngöôøi do möa gioù böùc ngaët, thì thaáy maùi nhaø laø nôi coù theå quay veà nöông töïa, cho neân ñoái vôùi Khoå-Taäp tuy khoâng heà mong caàu maø cuõng ñöôïc Chöùng tònh.” Caùc sö Du-giaø, ñeàu ñoái vôùi Dieät ñeá do hai duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh: 1. Do ñaùng tin caäy. 2. Do ñaùng mong caàu. Khoâng phaûi laø ñoái vôùi Ñaïo ñeá ñeàu do hai duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh, nghóa laø ngöôøi Tuøy tín haønh ñoái vôùi ñaïo cuûa Tuøy tín haønh vaø Tuøy phaùp haønh, cuøng do hai duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh; ñoái vôùi ñaïo cuûa Tuøy tín haønh, chæ do moät duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh, ñoù laø ñaùng tin caäy chöù khoâng phaûi laø söï mong caàu. Ngöôøi Tín thaéng giaiæ ñoái vôùi ñaïo cuûa Tín thaéng giaûi vaø Kieán chí, cuøng do hai duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh. Neáu ngöôøi Kieán chí thì ñoái vôùi ñaïo cuûa Kieán chí, do hai duyeân ñaày ñuû maø ñöôïc Chöùng tònh; ñoái vôùi ñaïo cuûa Tín thaéng giaûi, chæ do moät duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh, ñoù laø ñaùng tin caäy chöù khoâng phaûi laø söï mong caàu. Thôøi giaûi thoaùt ñoái vôùi ñaïo cuûa Thôøi giaûi thoaùt vaø Baát thôøi giaûi thoaùt, cuøng do hai duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh. Baát thôøi giaûi thoaùt ñoái vôùi ñaïo cuûa Baát thôøi giaûi thoaùt, do hai duyeân ñaày ñuû maø ñöôïc chöùng tònh; ñoái vôùi ñaïo cuûa Thôøi giaûi thoaùt, chæ do moät duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh, ñoù laø ñaùng tin caäy chöù khoâng phaûi laø söï mong caàu. Thanh vaên Thöøa ñoái vôùi ñaïo cuûa ba Thöøa, ñeàu do hai duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh. Ñoäc giaùc Thöøa ñoái vôùi ñaïo cuûa Thöøa treân mình vaø Thöøa cuûa mình, cuøng do hai

duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh; ñoái vôùi ñaïo cuûa Thanh vaên Thöøa, chæ do moät duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh, ñoù laø ñaùng tin caäy chöù khoâng phaûi laø söï mong caàu. Phaät Thöøa ñoái vôùi ñaïo cuûa Phaät Thöøa, do hai duyeân ñaày ñuû maø ñöôïc Chöùng tònh; ñoái vôùi ñaïo cuûa hai Thöøa, chæ do moät duyeân maø ñöôïc Chöùng tònh, ñoù laø ñaùng tòn caäy chöù khoâng phaûi laø söï mong caàu. Hoûi: Neáu duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc trong thaân Xaù-lôïi-töû maø khôûi leân Tín voâ laäu, thì ñoù laø Phaùp Chöùng tònh, hay laø Taêng Chöùng tònh? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu laø phaùp Chöùng tònh, thì ñoù laø duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc cuûa Thanh vaên maø khôûi leân, laøm sao goïi laø Phaùp Chöùng tònh? Neáu laø Taêng Chöùng tònh, thì taïi sao chæ coù moät Boå-ñaëc-giaø-la maø ñöôïc goïi laø Chuùng? Ñaùp: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Laø Taêng Chöùng tònh. Hoûi: Vò aáy ñaõ chæ coù moät mình thì laøm sao goïi laø Taêng? Ñaùp: Xaù-lôïi-töû laø baäc toân quyù-thuø thaéng nhaát trong Thanh vaên Thöøa, tuy laø chæ coù moät Boå-ñaëc-giaø-la, maø Taêng Chöùng tònh döïa vaøo phaùp ñeå kieán laäp, chöù khoâng phaûi laø döïa vaøo Boå-ñaëc-giaø-la, bôûi vì duyeân vôùi phaùp Voâ hoïc cuûa Thanh vaên Thöøa maø khôûi leân Tín voâ laäu, chöù khoâng phaûi laø Tín voâ laäu duyeân vôùi höõu tình giaû taïm. Neáu döïa vaøo Vò chí Ñònh, chöa töøng ñaït ñöôïc Phaät Chöùng tònh hieän roõ ôû tröôùc maét, thì hieän taïi tu hai chöùng tònh, vò lai tu boán Chöùng tònh; töøng ñaït ñöôïc Phaät Chöùng tònh hieän roõ ôû tröôùc

maét, thì hieän taïi tu hai Chöùng tònh, vò lai khoâng coù. Cho ñeán döïa vaøo Tónh löï thöù tö, neân bieát cuõng nhö vaäy. Neáu döïa vaøo Voâ-saéc Ñònh, luùc Phaät Chöùng tònh chöa töøng ñaït ñöôïc hieän roõ ôû tröôùc maét, thì hieän taïi tu moät Chöùng tònh, vò lai tu boán Chöùng tònh; luùc Phaät Chöùng tònh ñaõ töøng ñaït ñöôïc hieän roõ ôû tröôùc maét, thì hieän taïi tu moät Chöùng tònh, vò lai khoâng coù. Nhö Phaät Chöùng tònh, neân bieát ba Chöùng tònh coøn laïi cuõng nhö vaäy; coù ñieåm sai bieät laø trong Voâ-saéc Ñònh khoâng coù Giôùi Chöùng tònh. Hoûi: Vì sao kieán laäp boán Chöùng tònh? Bôûi vì töï Theå, hay laø vì sôû duyeân? Neáu vì Töï theå thì chæ caàn coù hai, ñoù laø Tín vaø Giôùi. Neáu vì sôû duyeân thì chæ caàn coù ba, ñoù laø Phaät-Phaùp-Taêng Chöùng tònh, bôûi vì Giôùi khoâng coù sôû duyeân. Ñaùp: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Cuõng vì töï theå-cuõng vì sôû duyeân maø kieán laäp boán Chöùng tònh, nghóa laø duøng töï Theå maø kieán laäp Giôùi Chöùng tònh, ôûi vì Hoaëc khoâng coù sôû duyeân; duøng sôû duyeân maø kieán laäp ba Chöùng tònh coøn laïi, bôûi vì Tín duyeân vôùi Tam baûo. Nhö duøng töï Theå-duøng sôû duyeân maø kieán laäp, duøng töï Theå-duøng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 54

Tam Baûo, duøng töï Theå-duøng tuøy nieäm maø kieán laäp, neân bieát cuõng nhö vaäy. Ñoù goïi laø boån taùnh-töôùng phaàn-töï Theå-ngaõ vaät-töï taùnh cuûa Chöùng tònh. Ñaõ noùi veà töï taùnh, nguyeân côù nay seõ noùi ñeán. Hoûi: Vì sao goïi laø Chöùng tònh, Chöùng tònh laø nghóa gì? Ñaùp: Tònh nghóa laø Tín vaø Giôùi, bôûi vì lìa boû caáu ueá; ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá quaùn saùt töøng Ñeá rieâng bieät, truø löôïng töøng Ñeá rieâng bieät, giaùc chöùng töøng Ñeá rieâng bieät, maø ñaït ñöôïc phaùp tònh naøy cho neân goïi laø Chöùng tònh. Hieáp Toân giaû noùi: “Phaùp tònh naøy neân goïi laø Baát hoaïi. Tònh noùi laø Baát hoaïi, bôûi vì khoâng bò Baát tín vaø caùc aùc giôùi laøm cho phaûi phaù hoaïi. Tònh nghóa laø thanh tònh, Tín laø töôùng thanh tònh cuûa taâm, Giôùi laø töôùng thanh tònh cuûa Ñaïi chuûng.” Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Phaùp naøy neân goïi laø Tònh khoâng ñoaïn maát, nghóa laø ñaït ñöôïc phaùp naøy roài, khoâng coù Sa-moân Baø-la-moân… naøo coù khaû naêng laøm cho maát ñi, khieán cho ñoaïn döùt. Nhö trong kinh noùi: Phaùp naøy goïi laø Kieán laøm cho maát ñi, khieán cho caên aáy ñoaïn hoaïi.” Ñaïi ñöùc noùi raèng: “Neáu ñoái vôùi Phaät phaùp khoâng coù theå quaùn saùt- truø löôïng-giaùc chöùng, thì Tín-Giôùi ñaõ ñaït ñöôïc deã daøng coù theå lay ñoäng thay ñoåi, nhö thuyeàn treân maët tröôùc. Neáu ñoái vôùi Phaät phaùp coù theå quaùn saùt-truø löôïng-giaùc chöùng chính xaùc, thì Tín-Giôùi ñaõ ñaït ñöôïc khoâng theå naøo lay ñoäng bieán chuyeån, bôûi vì gioáng nhö coät ñaù vöõng vaøng. Phaùp naøy ñích thöïc neân goïi laø Tònh baát ñoäng.” Toân giaû Dieäu AÂm ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Boán loaïi nhö vaäy neân goïi Kieán tònh, bôûi vì thaáy roõ boán Thaùnh ñeá maø ñaït ñöôïc phaùp tònh naøy; hoaëc neân goïi laø Tueä tònh, bôûi vì Thaùnh tueä cuøng chuyeån.” Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân tröôùc tieân noùi veà Phaät Chöùng tònh, cho ñeán sau cuøng noùi veà Giôùi Chöùng tònh? Ñaùp: Neáu ñöa ra caùch noùi naøy, thì bôûi vì phaùp thöù töï tuøy thuaän vôùi vaên töø. Laïi nöõa, bôûi vì phaùp thöù töï tuøy thuaän vôùi ngöôøi noùi-ngöôøi tieáp nhaän-ngöôøi giöõ gìn. Laïi nöõa, Phaät laø

ngöôøi chuû ñoäng noùi cho neân thuaän theo ñaàu tieân, Tín phaùp laø ñieàu ñöôïc noùi ñeán cho neân thuaän theo sau, Tín Taêng laø ñieàu ñaõ laøm cho neân thuaän theo sau, Tín Giôùi laø nôi an truù cuûa Taêng cho neân noùi cuoái cuøng. Laïi nöõa, Phaät nhö thaày thuoác gioûi cho neân thuaän theo ñaàu tieân, Tín phaùp nhö luùc khoâng coù beänh cho neân thuaän theo sau, Tín Taêng nhö ngöôøi khaùm beänh cho neân thuaän theo sau, Tín Giôùi nhö vò thuoác tuyeät

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 55

vôøi cho neân noùi sau cuøng. Laïi nöõa, Phaät nhö ngöôøi chuû buoân coù naêng löïc chæ roõ ñöôøng ñi cho neân thuaän theo ñaàu tieân, Tín phaùp nhö hoøn ñaûo quyù baùu laø nôi ñích thöïc höôùng ñeán cho neân thuaän theo sau, Tín Taêng nhö baïn buoân coù naêng löïc laøm baïn ñöôøng giuùp nhau cho neân thuaän theo sau, Tín giôùi nhö löông thöïc tieàn baïc coù theå ñích thöïc duy trì giöõ gìn cho neân noùi sau cuøng. Laïi nöõa, Phaät nhö ngöôøi laùi thuyeàn cho neân thuaän theo ñaàu tieân, Tín phaùp nhö bôø beân kia cho neân thuaän theo sau, Tín Taêng nhö baïn cuøng ñi thuyeàn cho neân thuaän theo sau, Tín Giôùi nhö taøu thuyeàn-beø maûng cho neân noùi sau cuøng. Bôûi vì nhöõng duyeân naøy, cho neân boán Chöùng tònh naøy thuaän theo thöù töï nhö vaäy. Nhö trong kinh noùi: “Giôùi maø baäc Thaùnh yeâu quyù khoâng phaù hoûng- khoâng choïc thuûng khoâng xen taïp-khoâng xaáu aùc, do baäc Thaùnh tieáp nhaän söû duïng chöù khoâng phaûi laø do phaøm giöõ laáy, ngöôøi trí ñaõ ca ngôïi, coù theå deã daøng ñeán nôi cuoái cuøng, coù theå deã daøng laøm cho phaùt sinh.” Hoûi: Vì sao goïi laø Giôùi maø baäc Thaùnh yeâu quyù? Ñaùp: Bôûi vì laø nôi nöông töïa cuûa caùc coâng ñöùc, nghóa laø caùc Thaùnh giaû yeâu thích coâng ñöùc cho neân yeâu quyù Giôùi naøy. Nhö ngöôøi yeâu quyù vaät baùu cuõng coi troïng ñoà ñöïng vaät baùu; nhö vaäy Thaùnh giaû yeâu thích vaät baùu coâng ñöùc cuûa phaùp phaàn Boà ñeà thanh tònh, cho neân cuõng yeâu quyù ñoà ñöïng maø Giôùi ñaõ nöông töïa nhö vaäy. Laïi nöõa, Thaùnh giaû chaùn gheùt caùc Giôùi raùch hoûng-Giôùi xaáu aùc, Giôùi coù naêng löïc ñoái trò vôùi Giôùi raùch hoûng-xaáu aùc, cho neân Thaùnh giaû yeâu quyù Giôùi? Laïi nöõa, Thaùnh giaû chaùn gheùt caùc neõo hieåm aùc, Giôùi coù naêng löïc vöôït leân treân caùc neõo hieåm aùc, cho neân Thaùnh giaû yeâu quyù Giôùi. Laïi nöõa, Thaùnh giaû chaùn gheùt sinh töû löu chuyeån, Giôùi coù naêng löïc vöôït leân treân sinh töû löu chuyeån, cho neân Thaùnh giaû yeâu quyù Giôùi. Laïi nöõa, Thaùnh giaû yeâu quyù Nieát-baøn, Giôùi coù naêng löïc höôùng ñeán Nieát-baøn, cho neân Thaùnh giaû yeâu quyù Giôùi. Nhö trong kinh noùi: “Giôùi coù naêng löïc laàn löôït chuyeån tieáp höôùng veà Nieát-baøn, cho neân Thaùnh giaû yeâu quyù vaø vui vôùi Giôùi.” Hoûi: Khoâng phaù hoûng-khoâng choïc thuûng-khoâng xen taïp-khoâng xaáu aùc, boán caâu nhö vaäy coù gì sai bieät? Ñaùp: Coù nôi noùi khoâng coù sai bieät, bôûi vì boán loaïi nhö vaäy, thanh aâm tuy coù khaùc maø nghóa khoâng coù khaùc nhau, nhö luaän Taäp Dò Moân noùi: “Ñoái vôùi caùc Giôùi naøy luoân luoân thöïc hieän-luoân luoân chuyeån bieán, khuyeán khích thöïc hieän-khuyeán khích chuyeån bieán, cuõng goïi laø khoâng phaù hoûng, cuõng goïi laø khoâng choïc thuûng, cuõng goïi laø khoâng xen taïp,

cuõng goïi laø khoâng xaáu aùc.” Vì vaäy bieát laø boán loaïi naøy thanh aâm khaùc maø nghóa gioáng nhau. Coù nôi noùi boán loaïi naøy cuõng coù sai bieät, ñoù laø teân goïi ñaõ coù sai bieät, loaïi naøy goïi laø khoâng phaù hoûng, loaïi naøy goïi laø khoâng choïc thuûng, loaïi naøy goïi laø khoâng xen taïp, loaïi naøy goïi laø khoâng xaáu aùc. Laïi nöõa, ñoái vôùi tuï phaïm thöù nhaát khoâng vöôït qua sai traùi, cho neân goïi laø khoâng phaù hoûng; ñoái vôùi tuï phaïm thöù hai khoâng vöôït qua sai traùi, cho neân goïi laø khoâng choïc thuûng; ñoái vôùi tuï phaïm thöù ba-thöù tö khoâng vöôït qua sai traùi, cho neân goïi laø khoâng xen taïp; ñoái vôùi tuï phaïm thöù naêm khoâng vöôït qua sai traùi, cho neân goïi laø khoâng xen taïp; ñoái vôùi tuï phaïm thöù naêm khoâng vöôït qua sai traùi, cho neân goïi laø khoâng xaáu aùc. Laïi nöõa, khoâng vöôït qua sai traùi cho neân goïi laø khoâng phaù hoûng, khoâng döïa vaøo tham cho neân goïi laø khoâng choïc thuûng, khoâng döïa vaøo saân cho neân goïi laø khoâng xen taïp, khoâng döïa vaøo si cho neân goïi laø khoâng xaáu aùc. Laïi nöõa, khoâng vöôït qua sai traùi cho neân goïi laø khoâng phaù hoûng, döïa vaøo khoâng tham cho neân goïi laø khoâng choïc thuûng, döïa vaøo khoâng saân cho neân goïi laø khoâng xen taïp, döïa vaøo khoâng si cho neân goïi laø khoâng xaáu aùc. Laïi nöõa, khoâng vöôït qua sai tarí cho neân goïi laø khoâng phaù hoûng, döïa vaøo Xa-ma-tha cho neân goïi laø khoâng choïc thuûng, döïa vaøo Tyø-baùt- xaù-na cho neân goïi laø khoâng xen taïp, coù theå ñoaïn phieàn naõo cho neân goïi laø khoâng xaáu aùc. Laïi nöõa, khoâng vöôït qua sai traùi cho neân goïi laø khoâng phaù hoûng, khoâng bò söï tìm kieám xaáu aùc laøm cho toån hoaïi cho neân goïi laø khoâng choïc thuûng, töï Theå an truù vöõng chaéc cho neân goïi laø khoâng xen taïp, raát thanh tònh cho neân goïi laø khoâng xaáu aùc. Laïi nöõa, töï taùnh vöõng vaøng maïnh meõ cho neân goïi laø khoâng phaù hoûng, lìa xa nhöõng vieäc laøm sai traùi cho neân goïi laø khoâng choïc thuûng, khoâng phaïm vaøo giôùi xaáu aùc laøm cho laãn loän vôùi nhau cho neân goïi laø khoâng xen taïp, khoâng rôøi boû yù thích toát laønh cho neân goïi laø khoâng xaáu aùc. Trong naøy laïi noùi, do baäc Thaùnh tieáp nhaän söû duïng, laø nôi nöông töïa cuûa caùc coâng ñöùc; khoâng phaûi laø do phaøm phu giöõ laáy, laø khoâng phaûi caùc dò sinh chaáp vaøo Giôùi thanh tònh naøy laøm ñaïo thöïc söï; ngöôøi trí ñaõ ca ngôïi, laø Phaät vaø ñeä töû cuûa Phaät ñaõ ca ngôïi; coù theå deã daøng ñeán nôi cuoái cuøng, laø cuøng luùc troïn veïn ñaày ñuû, coù theå deã daøng laøm cho phaù sinh, laø coù naêng löïc daãn ñeán quaû yeâu quyù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 57

Nhö trong kinh noùi: “Coù voi chuùa to lôùn duøng Tín laøm tay, duøng Xaû laøm ngaø, duøng Tueä laøm ñaàu, duøng Nieäm laøm coå, ôû treân hai vai mang nhieàu phaùp thieän.” Hoûi: Taïi sao Ñöùc Theá Toân noùi duøng Tín laøm tay? Ñaùp: Bôûi vì giöõ laáy phaùp thieän, nhö voi coù tay coù theå giöõ laáy nhieàu vaät höõu tình-voâ tình, nhö vaäy Thaùnh giaû coù baøn tay cuûa Tín, cho neân coù theå giöõ laáy caùc loaïi phaùp thieän vi dieäu, vì theá cho neân Ñöùc Theá Toân noùi duøng Tín laøm tay. Nhö trong kinh noùi: “Tyø-kheo neân bieát! Trong coõi trôøi luoân luoân coù boán

thanh aâm khôûi leân. Theá naøo laø boán? Ñoù laø neáu ôû nôi naøy coù ñeä töû baäc Thaùnh thaønh töïu phaàn lôùn truù vaøo Phaät Chöùng tònh, luùc baáy giôø thaønh töïu Phaät Chöùng tònh, thì chö Thieân vui möøng hôùn hôû cao tieáng noùi to raèng: Tröôùc ñaây toâi thaønh töïu Phaät Chöùng tònh cho neân ñaõ sinh ñeán nôi naøy, nay ñeä töû baäc Thaùnh thaønh töïu phaàn lôùn truù vaøo Phaät Chöùng tònh, cho neân cuõng seõ sinh trong chuùng ñoàng phaàn vôùi toâi, laøm baïn cuøng vôùi toâi, thaät laø vui söôùng thay!" Thaønh töïu phaàn nhieàu truù vaøo ba Chöùng tònh coøn laïi, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Ñeä töû baäc Thaùnh nôi naøy vaø chö Thieân kia, ñeàu thaønh töïu ñaày ñuû boán loaïi Chöùng tònh, taïi sao noùi coù ngöôøi thaønh töïu phaàn lôùn truù vaøo Thaân Chöùng tònh, cho ñeán noùi coù ngöôøi thaønh töïu phaàn lôùn truù vaøo Giôùi Chöùng tònh? Ñaùp: Döïa vaøo luùc tu gia haïnh tieán vaøo phaùp maø noùi, nghóa laø hoaëc coù haønh giaû caàu mong Phaät Chöùng tònh, chòu khoù tu gia haïnh maø tieán vaøo Thaùnh ñaïo, cho ñeán hoaëc coù haønh giaû caàu mong Giôùi Chöùng tònh, chòu khoù tu gai haïnh maø tieán vaøo Thaùnh ñaïo, cho neân noùi nhö vaäy. Laïi nöõa, döïa vaøo phaàn nhieàu yeâu thích taùc yù maø noùi, nghóa laø hoaëc coù haønh giaû phaàn nhieàu yeâu thích taùc yù duyeân vôùi Phaät, cho ñeán hoaëc coù haønh giaû phaàn nhieàu yeâu thích taùc yù duyeân vaøo Giôùi, cho neân noùi nhö vaäy. Nhö trong kinh noùi: "Ñöùc Phaät baûo vôùi Tyø-kheo: Neáu coù ngöôøi tin vaø vui vôùi ñieàu oâng ñaõ noùi, thì oâng neân thöông xoùt phöông tieän vì hoï noùi veà boán loaïi Chöùng tònh, khuyeán khích laøm cho an truù ñeå töï ñieàu phuïc mình. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng coù theå laøm cho bieán ñoåi, thaønh töïu boán Chöùng tònh nhö vaäy thì cuoái cuøng khoâng coù bieán ñoåi." Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân noùi ra kinh naøy? Ñaùp: Bôûi vì chæ roõ nghi thöùc noùi phaùp cuûa vò thaày noùi phaùp, nghóa laø coù ngöôøi noùi maø khoâng bieát ngöôøi tieáp thu laø coù trình ñoä hay laø khoâng coù trình ñoä, tuøy tieän nhö vaäy maø noùi cho hoï, khieán cho ngöôøi tieáp ñieàu kia, hoaëc laø sinh taâm khinh maïn, hoaëc laø sinh taâm khieáp sôï, troáng roãng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 58

khoâng ñöôïc gì. Vì vaäy Ñöùc Theá Toân noùi: Neáu coù ngöôøi tin vaø vui vôùi ñieàu oâng ñaõ noùi, thì oâng neân thöông xoùt maø phöông tieän noùi cho hoï, khoâng ñöôïc tuøy tieän nhö theá! Laïi nöõa, bôûi vì chæ roõ caùch baùo aân thöïc söï cuûa ngöôøi baùo aân. Nhö trong kinh khaùc noùi: "Tyø-kheo neân bieát! Neáu coù ngöôøi con hieáu thaûo, moät vai coõng cha-moät vai gaùnh meï, traûi qua traêm naêm ñi khaép moïi nôi, haõy coøn khoâng phaûi laø chaân thaät baùo aân cha meï. Neáu coù ngöôøi con hieáu thaûo, coù theå khuyeán khích cha meï, ñoái vôùi Phaät-Phaùp-Taêng vaø caùc phaùp veà nhaân quaû..., chöa tin thì laøm cho tin, tin roài laøm cho taêng leân; khoâng coù Giôùi thanh tònh thì khuyeán khích thoï trì Giôùi caám, coù taùnh tha, lam keo kieät thì khuyeán khích thöïc haønh boá thí, khoâng coù Tueä thuø thaéng thì khuyeán khích tu Tueä thuø thaéng, khieán cho kheùo leùo an truù ñeå töï ñieàu phuïc mình, ñoù môùi goïi laø chaân thaät baùo aân cha meï." Vì vaäy trong kinh naøy daïy baûo veà nghóa thöùc noùi phaùp hôïp vôùi ngöôøi nghe. Hoûi: Trong phaùp cuûa chö Phaät coù voâ löôïng chuûng loaïi coâng ñöùc phaùp

baûo, ñeàu caàn phaûi noùi roõ raøng cho ngöôøi khaùc, vì sao ôû ñaây chæ kh- ieán noùi cho hoï veà boán Chöùng tònh? Ñaùp: Neân bieát trong naøy laáy Chöùng tònh laøm ñaàu, duø sao cuõng phaûi khieán noùi cho ngöôøi khaùc veà caùc coâng ñöùc quyù baùu. Hieáp Toân giaû noùi: “Trong naøy, Ñöùc Theá Toân duøng thanh Chöùng tònh ñeå noùi veà caùc Thaùnh ñaïo, nghóa laø caùc Thaùnh ñaïo hoaëc laø töông öng, khoâng laø cuøng coù, neáu noùi ñeán Tín thì neân bieát laø noùi chung veà Thaùnh ñaïo töông öng, neáu noùi ñeán Giôùi thì neân bieát laø noùi chung veà Thaùnh ñaïo cuøng coù.” Laïi nöõa, trong naøy sô löôïc hieån baøy veà phaùp moân baét ñaàu tieán vaøo, nghóa laø caùc coâng ñöùc quyù baùu trong Phaät phaùp, hoaëc laø phaùp thuoäc veà saéc, hoaëc laø phaùp thuoäc veà phi saéc; neáu noùi ñeán Giôùi thì neân bieát laø noùi chung veà phaùp baûo thuoäc saéc, neáu noùi ñeán Tín thì neân bieát laø noùi chung veà phaùp thuoäc phi saéc. Nhö saéc-phi saéc, nhö vaäy töông öng-khoâng töông öng, coù sôû y- khoâng coù sôû y, coù sôû duyeân, coù haønh töôùng-khoâng coù hanh töôùng, coù caûnh giaùc-khoâng coù caûnh giaùc, laø caên-khoâng phaûi laø caên …, neân bieát cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, boán Chöùng tònh naøy coù töôùng baát hoaïi vaø töôùng thaønh töïu, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, döïa vaøo boán Chöùng tònh ñaõ daãn ñeán ñaúng löu, thi thieát boán quaû Sa-moân thuø thaéng, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, boán Chöùng tònh naøy coù naêng löïc ngaên chaën söï sôï haõi neõo

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 103 59

aùc vaø ngheøo thieáu, cho neân chæ noùi ñeán noù. Bôûi vì Giôùi coù naêng löïc ngaên chaën sôï haõi neõo aùc, Tín coù naêng löïc ngaên chaën sôï haõi ngheøo tuùng. Tuy Tín-Giôùi voâ laäu khoâng daãn ñeán quaû dò thuïc, maø Tín-Giôùi voâ laäu nhaát ñònh cuøng vôùi Tín-Giôùi höõu laäu daãn daét phaùt sinh laãn nhau, cho neân coù naêng löïc ngaên chaën hai loaïi sôï haõi. Laïi nöõa, vì muoán phöông tieän daãn daét coù theå caûm hoùa höõu tình ngoaïi ñaïo tieán vaøo Phaät phaùp. Nghóa laø caùc Tyø-kheo hoaëc coù thaân thuoäc, tröôùc kia laø ngoaïi ñaïo vì tình thaân aùi cho neân ñeán thaêm hoûi laãn nhau, luùc aáy caùc Tyø-kheo khoâng giöõ yù vôùi hoï, ca ngôïi Phaät phaùp-cheâ bai ngoaïi ñaïo, laøm cho hoï caêm töùc caøng xa rôøi Phaät phaùp. Vì vaäy Ñöùc Theá Toân baûo: Tyø-kheo caùc oâng, khoâng coù nhöõng ñöùc nhö Löïc-Voâ uùy-Ñaïi bi…, khoâng bieát caên cô ham muoán vaø taùnh haïnh cuûa höõu tình, khoâng neân tuøy tieän noùi phaùp cho ngöôøi khaùc. Neáu coù ngöôøi tin thích ñieàu oâng ñaõ noùi, thì oâng neân thöông xoùt tìm phöông tieän noùi veà boán loaïi Chöùng tònh cho hoï, khuyeán khích giuùp cho an truù ñeå töï ñieàu phuïc mình. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñoái vôùi boán Ñaïi chuûng coù theå laøm cho bieán ñoåi, thaønh töïu boán loaïi Chöùng tònh nhö vaäy thì cuoái cuøng khoâng coù bieán ñoåi. Hoûi: Taùnh cuûa taát caû caùc phaùp ñeàu khoâng bieán ñoåi, taïi sao chæ noùi ñeán boán Ñaïi chuûng? Ñaùp: Muoán duøng boán phaùp ñeå hieån baøy boán phaùp. Laïi nöõa, caùc sö Du-giaø tröôùc laø quaùn xeùt boán Ñaïi chuûng khoâng coù töôùng bieán ñoåi, sau thì quaùn xeùt taùnh caùc phaùp khoâng bieán ñoåi, taâm lieàn vui söôùng, cho neân chæ noùi ñeán boán Ñaïi chuûng. Laïi nöõa, bôûi vì boán Ñaïi chuûng coù naêng löïc duy trì taát caû sinh töû löu chuyeån, cho neân noùi ñeán boán

Ñaïi. Laïi nöõa, bôûi vì Ñaïi chuûng coù naêng löïc duy trì naêm uaån laøm cho khoâng ñoaïn tuyeät, cho neân chæ noùi ñeán boán Ñaïi chuûng. Laïi nöõa, caùc ngoaïi ñaïo noùi Ñaïi chuûng coù naêm loaïi, taùnh aáy thöôøng toàn taïi; vì ñoái trò ñieàu ñoù cho neân Ñöùc Phaät noùi chæ coù boán maø laø voâ thöôøng, giaû söû Ñaïi chuûng maø oâng chaáp laø Thöôøng coù theå laøm cho bieán ñoåi, ñaït ñöôïc Chöùng tònh thì cuoái cuøng khoâng coù bieán ñoåi. Nhö trong kinh noùi: “Vua Vò Sinh Oaùn coù theå thaønh töïu Tín khoâng coù caên.” Hoûi: Caùc phaùp höõu vi, khoâng coù phaùp naøo khoâng coù caên, taïi sao noùi Tín aáy khoâng coù caên? Ñaùp: Bôûi vì Tín naøy khoâng coù caên cuûa Kieán ñaïo. Nhö trong kinh noùi: “Ñaây goïi laø Kieán laøm caên töông öng vôùi trí chöùng veà Tín.” Nghóa laø Vò Sinh Oaùn ñaõ thaønh töïu Tín maø khoâng döïa vaøo Kieán ñaïo, cho neân goïi laø Khoâng coù caên, nhöng taâm Tín aáy kieân coá khoù huûy hoaïi, nhö döïa

vaøo Kieán ñaïo. Laïi nöõa, Vò Sinh Oaùn ñaï thaønh töïu Tín khoâng coù theå thay ñoåi, nhö Tín voâ laäu maø khoâng coù caên; Tín voâ laäu döïa vaøo caên voâ laäu, duøng trí voâ laäu-caên thieän voâ laäu laøm caên baûn. Laïi nöõa, Tín naøy khoâng coù nhaân Ñoàng loaïi cho neân noùi laø khoâng coù caên, nghóa laø töø voâ thæ ñeán nay chöa ñaït ñöôïc Tín kieân coá nhö vaäy; ví nhö coù caây döïa vaøo ñaát maø moïc caønh, töï mình ñaõ khoâng coù goác, cho neân goïi laø caây khoâng coù goác. Laïi nöõa, Vò Sinh Oaùn ñaõ thaønh töïu Tín, töï taùnh kieân coá khoâng do thaân caän vôùi Phaät vaø chuùng ñeä töû cuûa Phaät môùi coù theå phaùt sinh, cho neân goïi laø khoâng coù caên. Nhôø vaøo löïc cuûa Tín naøy, hoaëc laø cöôõi voi ngöïa, hoaëc ôû treân laàu cao, töø xa troâng thaáy Ñöùc Theá Toân laäp töùc töï mình böôùc xuoáng ñaûnh leã saùt hai chaân, do löïc cuûa Tín kieân coá hoaëc laø uy thaàn cuûa Ñöùc Phaät khoâng heà bò thöông toån. Laïi nöõa, Vò Sinh Oaùn ñaõ thaønh töïu Tín chöa traùnh khoûi nôi neõo aùc, cho neân goïi laø khoâng coù caên, sau ñoù maïng chung taïm thôøi rôi vaøo ñòa nguïc nhaän chòu moät phaàn khoå ñau roài môùi sinh leân coõi trôøi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.